

Od 4. do 13. oktobra

bomo imeli v Ljubljani velesejem, ki mu je pokrovitelj Ekscelencija Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino. Njegovi blagohotnosti in posebnemu zanimanju fašistične vlade gre hvala, da so omogočili letošnji velesejem, ki bo sijajna revija trgovine in industrije. Pokrit razstavnih prostor meri 9200 m² in se je po dograditvi novih razstavnih dvoran povečala na 1200 m². Vsi prostori so zasedeni in zaradi pomanjkanja prostora okrog 90 tveganj ni bilo več mogoče sprejeti. Prireditelj bo sijajna manifestacija naše in italijanske gospodarske delavnosti, ki je tudi sedanjih težkih časi ne morejo pritisniti ob tla. Na velesejmu bodo zastopane vse pomembnejše proizvodilne panoge naše in starih pokrajin kraljevine, tako kmetijstvo, obrt, strojna in kovinska industrija, precizna mehanika, foto, radio, lesna industrija, stanovanjska oprema, igrače, tekstil in konfekcija, moda, usnje in konfekcija, krznarstvo, papir in konfekcija, pisarniške potrebnosti, kemija, živila, kmetijska proizvodnja, poljedelski stroji, stavbarstvo, glasbila, bižuterija itd. Lepa bo tudi turistična razstava. Na železnice velja 50 odstotni popust.

Iz italijanskega gospodarstva

Italijanska in nemška vlada sta se sporazumeli, da bo vsa trgovina Grčije z drugimi državami postavljena pod nadzorstvo italijanskega delegata, ker se bo trgovina vršila s posredovanjem Italijanskega kompenzacijskega urada. Za delegata je bil imenovan svetnik dr. Signorelli.

Tržaška denarna zavoda Julij-ska ljudska banka in Kreditni konzorcij za trgovino in industrijo sta se z oblastnim dovoljenjem spojila.

Kreditni konzorcij za javna dela v Rimu namerava zvišati svojo glavnicu od 408 na 510 milijonov lir.

Zvišanje glavnice predlagajo družbe: Banco Ambrosiano v Milanu od 60 na 100, Rumianca, kemična in rudarska industrija v Turinu od 122,5 na 150, Ledoga d. d. v Milanu od 34 na 40 in Reggiane, mehanične delavnice v Reggio Emilia od 76,3 na 90 milijonov lir.

Vodilni italijanski kemični in rudniški koncern »Montecatini«, Soc. Generale per l'Industria Mineraria Chimica, Malino, je ustanovil na Hrvaškem podružnično podjetje pod nazivom »Montecatini, Zagreb« z osnovno glavnicu en milijon lir.

Nove olajšave za kmetovalce v gorskih krajih je uvedel Duce. Oproščeni bodo vseh unificiranih davčnih bremen, ali pa se bodo bremena znižala za 50%. Celotne oprostive bodo deležni kmetje v krajih, ki leže nad 800 m nad morjem. Olajšave bodo uveljavljene s prihodnjim letom.

Kolektivnih delovnih sporov, ki se obravnavajo pred korporacijskim ministrstvom, je v Italiji vedno manj. Lani jih je bilo samo še 49, prejšnje leto pa 116.

XII. narodni praznik grozdja, ki je namenjen propagandi vinogradništva, bodo obhajali po vsej Italiji in bo ministrstvo za kmetijstvo posebej določilo njegov dan za vsako pokrajino.

Prodajna cena za srebro je določena na 630 lir za kg. Za promet s srebrom uradno pooblaščen tvrdka »Fabbriguerra« je leta 1938. kupovala srebro še po uradni ceni 367 lir za kg.

Cene medu so v Italiji uradno določene na 21.50 lire neto, v skatlah na 23.50 lire bruto-teže za kg. V steklenicah velja med v teži 220 g 7.50 lire, 300 g 9.50 itd., ter 26.50 lire za 1000 g.

Največja bombažna predilnica in tkalnica v južni Italiji Manifatture Cotoniere Meridionali v Napolju bo zvišala svojo delniško glavnicu od 45 na 90 milijonov lir.

Predpisi o zbiranju, razdeljevanju in predelavi kože

Vis. Komisar je izdal naslednjo naredbo:

Člen 1. — Z uveljavitvijo te naredbe se postavljajo zbiranje in trgovina surovih kož, govejih, konjskih, ovčjih, kozjih in svinjskih, kakor tudi njih predelovanje in trgovanje s strojenimi kožami pod nadzorstvo Visokega komisariata. Zbiranje in trgovina surovih kož se omejuje na trgovce, ki imajo posebno dovolilo, katero izda Visoki komisariat.

Člen 2. — V ta namen morajo vložiti trgovci v desetih dneh po uveljavitvi te naredbe posebno prošnjo na Visoki komisariat, kolikovo s kolkom za L. 11.40, v kateri morajo navesti podatke o vpisu v trgovinski register, sedež tvrdke, priimek in ime zakonitega predstavnika tvrdke, opis prostorov za skladišče in njih zmogljivost, kakor tudi okraj, v katerem nameravajo poslovati.

Prostore za skladišče mora odobriti pristojno oblastvo, ki sme eventualno predpisati tudi njih preureditev, če jo smatra za potrebno.

Prošnji mora biti priložen imenik oseb, katerim nameravajo trgovci poveriti zbiranje kož pri mesarjih.

Vsaka sprememba v tem imeniku se mora prijaviti v desetih dneh od dne, ko je nastopila.

Člen 3. — Trgovci, ki so upravičeni trgovati s surovimi kožami, ne morejo hkrati izvrševati obrti strojenja kož v okraj, v katerem zbirajo in imajo kože v skladiščene.

Člen 4. — Od dne, ko stopi ta naredba v veljavo, mora vsakdo, ki zakolje sam ali da po kom drugem zaklati goveda, konje (vštevši meze in osle), ovce, koze ali svinje ali kupi take živali zaklane, toda še ne odrte, oddati kože teh živali izključno le kakemu pooblaščenemu trgovcu svojega okraja.

Kože se morajo izročiti v desetih dneh, odkar je bila žival zaklana ali odrta.

Odrte morajo biti živali strokovnjaško, tako, da ostanejo kože cele, biti morajo stehtane, meso in mezdra ostrgani, brez repnega stržena, osušene glede vode in krvi in brez drugih snovi.

Goveje kože se morajo izročiti brez gobca in rogov, telečje kože pa brez nog in glave, ki se odreže neposredno pod ušesi.

Člen 5. — Trgovci s surovimi kožami morajo mesarjem s prejemnico potrditi prevzem kož z navedbo njih kakovosti, obmerov in cene in obdržati radi kontrole kopijo prejemnice, ki jo podpiše izročajoči mesar.

Člen 6. — Trgovci morajo pritisniti na kože posebno znamenje in jih vpisati v poseben prevzemni in oddajni register. Drugi prevzemni in oddajni register morajo voditi tisti, ki kože strojijo. Organi, ki jih določi Visoki komisariat kakor tudi organi javne varnosti imajo ob vsakem času pravico do vstopa v poslovne prostore pooblaščenih trgovcev in strojarj radi pregleda skladišč in registrov, ki se jim morajo dati na vpogled.

Člen 7. — V desetih dneh, ko stopi ta naredba v veljavo, morajo vsi trgovci s surovimi kožami, javne in zasebne klavnice in vobče vsi, ki imajo po katerem koli naslovu surove goveje, konjske, ovčje, koze in svinjske kože, prijaviti Visokemu komisariatu njih količino po teži, število in kakovost.

Enako prijavo morajo vložiti strojarne o surovih kakor tudi o strojenih kožah, ki jih imajo v svoji zalogi, četudi so že prodane.

Člen 8. — Vsak pooblaščen trgovec mora prijaviti Visokemu komisariatu do 10. dne vsakega

meseca vse količine kož, ki jih je prevzel v prejšnjem mesecu od posameznih mesarjev, količine uvoženih kož in kož, ki jih je odstopil strojarjem. V enakem roku morajo prijaviti strojarji kože, ki so jih prejeli od posameznih pooblaščenih trgovcev ali uvozili, in strojene kože, ki so jih odstopili kupcem.

Prijavo je napraviti v dvojniki na posebnih obrazcih, ki jih predpiše Visoki komisariat.

En primerek trgovčeve prijave se mora poslati radi kontrole Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Člen 9. — Za vse goveje, konjske, ovčje, koze in svinjske surove kože, ki jih nakupijo pooblaščen trgovci, velja, da so pod zaporo Visokega komisariata in se odstopajo strojarjem samo na podstavi nabavnice v dvojniki, ki jih izda Trgovska in industrijska zbornica po razdelilnem načrtu, ki ga sestavi Zbornica in odobri Visoki komisariat.

Člen 10. — Cene, po katerih prodajajo kože mesarji trgovcem in ti strojarjem, določi Visoki komisariat.

Člen 11. — Pooblaščen trgovec s surovimi kožami mora potrditi strojarji na nabavnici število, kakovost, obmere in cene prevzetih kož in obdržati primerke nabavnice, katerega je podpisal strojar.

Člen 12. — Strojarne morajo izročene kože strojiti strokovnjaško in po predpisih Visokega komisariata.

Strojene kože so pod zaporo Visokega komisariata, ki jim določi prodajno ceno.

Strojene kože se oddajajo kupcem samo na podstavi nabavnice, ki jih izda v dvojniki Trgovska in industrijska zbornica po razdelilnem načrtu, ki ga sestavi Zbornica in odobri Visoki komisariat.

Člen 13. — Strojar mora potrditi kupcu iz pokrajine na nabavnici število, kakovost, obmere in cene prodanih strojenih kož in obdržati primerke nabavnice, katerega je podpisal kupec.

Člen 14. — Prevoz surovih kož iz javnih in zasebnih klavnic je dovoljen samo pooblaščenim trgovcem in strojarjem, ki pa morajo imeti nabavnico, katero je potrdil pooblaščen trgovec.

Kože zaklane živali ne sme klavec odposlati po nikomer drugem nego po osebah, omenjenih v prednjem odstavku.

Člen 15. — Prevažalec kož mora imeti pri sebi primerke prejemnice, ki ga je potrdil mesar, ali nabavnico, ki jo je potrdil pooblaščen trgovec ali pa strojar. Navedene listine morajo spremljati tudi železniške pošiljke.

A. ŠARABON & CO. LJUBLJANA

Uvoz kolonialne robe

Veletgovina s špecerijo

Velepražarna za kavo

Milni za dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzojavni naslov:
ŠARABON LJUBLJANA
Telefon št. 26-66

Člen 16. — Tvrdkam, ki se bavijo s strojenjem govejih in konjskih, ovčjih, kozjih in svinjskih kož, je prepovedano predelovati kože, ki bi jih ne dobili od pooblaščenih trgovcev ali ki niso pravilno uvožene iz drugih pokrajin ali iz inozemstva.

Člen 17. — Vse pogodbe, ki nasprotujejo določbam te naredbe in so bile sklenjene pred dnem, ko stopi ta naredba v veljavo, se razveljavljajo; če se sklenejo po tem dnevu, so nične.

Kršitelji se kaznujejo v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev.

Vselej se blago zapleni in se sme odrediti začasna ali dokončna ustavitev trgovinskega ali obrtnega obratovanja.

Kljub ustavitvi so proizvajalec, trgovec ali industrialec dolžni še nadalje plačevati plače in mezde delojemnikom ter davke in takse, ki gredo državi, pokrajini ali občinam.

Člen 18. — Ta naredba, ki ukinja in nadomestuje naredbo ministra za oskrbo in prehrano bivše kraljevine Jugoslavije z dne 17. februarja 1941, stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 11. septembra 1941-XIX.

Visoki komisariat
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Gospodarske vesti

Na progi Zagreb—Zidani most je že vse pripravljeno za gradbo drugega tira od Zagreba do hrvatske meje. Od Zagreba do Sotle gradijo tudi novo cesto, ki bo stala 7.5 milijuna kun.

Bencinska mešanica na Hrvaškem mora biti sestavljena iz 76% čistega bencina, 20% denaturiranega etilnega alkohola in 4% metilnega alkohola. Cena se je zvišala od 8.25 na 12.70 kun za liter.

Carinski ažijski na Hrvaškem je 100 zlatih kun za 1700 papirnatih kun.

Izvoz bolgarskega sadja in sočivja v Nemčijo od 1. oktobra 1941. do 31. marca 1942. bo predstavljaj vrednost 1800 milijonov levov, dočim je bil lanski izvoz sadja in sočivja vreden 1290 milijonov levov.

Slovaške pivovarne so producirale lani 338.895 hl piva, od tega 212 tisoč 507 hl ležaka. Davek na pivo je znašal 20.3 milijona slovaških kron. Na enega prebivalca Slovaške pride 12.3 litra domačega piva.

Po nemško-romunskem sporazumu o obratih težke industrije je bila v Bukarešti ustanovljena romunsko-nemška družba za kovinske proizvode, ki bo prevzela upravo velikih železarskih in oboroževalnih podjetij. Romunska država bo prispevala za to družbo 75 milijonov levov.

Krušne karte v Budimpešti in okolici pridejo v veljavo 22. t. m. Obroki bodo trojni: normalni po 250, za delavce po 400, za težake po 600 gramov kruha na dan.

Gostinski obrati v Nemčiji smejo počivati največ en dan v tednu. V glavni turistični sezoni pa sploh ne smejo biti zaprti.

Švicarski uvoz se zvišuje. Letos avgusta je bilo uvoženo 506.000 ton blaga v vrednosti 191 milijonov švicarskih frankov, lani meseca avgusta pa samo 223.000 ton za 80 milijonov. Zvišal se je tudi izvoz od 39.000 na 58.000 ton.

Brezposelnih je po nemških podatkih: v U. S. A. 4 milijone, v Angliji 370.000, v Franciji 543.000, v Holandski 200.000, v Belgiji 173.000, na Danskem 76.000, na Madžarskem 56.700, na Norveškem 42.500, v Švedski 3800, v Švici 8000 in v Finski 3000.

Proizvodnja ameriških avtomobilskih industrij je bila močno znižana, da se poveča proizvodnja oborožitvene industrije. V času od avgusta do novembra se zniža proizvodnja avtomobilov pri koncernu General Motors od 512.000 na 362, tisoč, pri Chryslerju od 275 na 182, pri Fordu pa od 183.000 na 152.000 avtomobilov. Prihodnje leto za bo proizvodnja postopno znižana na polovico normalne proizvodnje.

Načrt za ustanovitev južnoameriškega brodarstva je bil napravljen v zunanjem uradu Mehike. Vse države Južne in Srednje Amerike naj bi prispevale k tej meddržavni brodarški družbi po 2 ladji.

PRIV. DVORAZR. TRGOVSKA SOLA

ZBORNICE ZA TRGOVINO
OBRV IN INDUSTRIJO

LJUBLJANA,

Gregorčičeva (Trgovski dom)

Vpisovanje od 1.—10. septembra
od 8.—12. ure.

Tvornice Fiat, Torino

bodo razstavljale na letošnjem Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. oktobra. Prvotno jim je ravnateljstvo velesejma dodelilo prostor v razstavnih dvoranah za strojno in kovinsko industrijo. Zaradi občutnega pomanjkanja razstavnih prostorov pa se je uprava tvornice Fiat nenadoma odločila razstaviti v lastnem paviljonu. Veliki paviljon s skoro 500 m² površine so pričeli graditi 1. septembra. Ozidje bo opečno, tla betonska, strop iz heraklita, streha pa cementna. Dograjen mora biti ta paviljon brezpogojno v 21. dneh. Gradbeno vodstvo je prevzela uprava velesejma (arh. Jože Mesar), stavbena dela tvrdka Angelo Battelino, tesarska pa Pavel Pavčič. Če bo ta ogromni paviljon res dograjen v 21. dneh bo to gradbeni rekord, kot ga pri nas še ni bilo in bo pričal o izredni zmogljivosti naše stavbene obrti. Paviljon grade dan in noč nepretrgoma.

Denarstvo

Novoustanovljena Okrajna hranilnica v Celju je prevzela Celjsko mestno hranilnico in podružnico bivše banovinske hranilnice. Nova hranilnica je ustanovila že več podružnic. Predsednik hranilnice je politični komisar Dorfmeister.

Srbska narodna banka zamenjuje se bivše jugoslovanske bankovce osebami, ki so prišle ob vse svoje premoženje in ki pridejo iz katerega koli dela bivše Jugoslavije v Srbijo. Morajo pa predložiti za zamenjavo potrdilo, koliko so prinesli denarja s seboj in vložiti posebno prošnjo na Srbsko narodno banko.

Plačilni promet med Srbijo in Bolgarijo je urejen preko obeh narodnih bank. Obveznosti, ki se glasijo na levo, se obračunajo po tečaju 61 din za 100 levov.

52 novih delniških družb v Romuniji je bilo ustanovljenih letos do konca junija. Glavnice teh novih družb znašajo 187 milijonov levov. Pri 19 novih družbah sodelujejo Nemci s skupnim kapitalom okrog 100 milijonov levov.

Srbska narodna banka je sklenila, da izplača izvoznikom terjatve iz časa pred 6. aprilom po tečaju 14.80 din za 1 RM.

Trgovinski register

Zanatska banka kr. Jugoslavije a. d. podružnica Ljubljana. — Besedilo firme odslej: Banca Artigiana S. A. Lubiana, slovensko: Zanatska banka a. d. Ljubljana. Za sekvestra banke je postavljen Cav. uff. dr. Carlo Scala, pod čigar vodstvom se nadaljuje poslovanje banke. Kolektivno za tvrdko podpisujejo gg.: Rajko Ogrin, Aleksander Gjud, Franjo Iglič, Jakob Kavčič in Josip Kregar. Za podpisovanje redne korespondence je pooblaščen tudi uradnik banke Miroslov Punčuh.

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snanila obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova ul. 8

Telefon št. 22-72.